

venské též tím, že žalovaná vyplatila druhou pojišťovací sumu 10.000 K dne 31. prosince 1921, tedy o 3 měsíce dříve splatnou, žalobci též v korunách československých (§§ 863 a 914 obč. zák.). Tvrzení odvolatelky, že bylo vyplaceno tehdy ve měně československé proto, poněvadž kursovní rozdíl byl tehdy nepatrným, jest jednak nepřipustnou novotou, jednak nerozhodujícím zde motivem jejího tehdejšího jednání.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

### **D ů v o d y:**

Dovolatelka vytýká odvolacímu soudu, že nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), než výtku ta není odůvodněna. Dovolací spis obsahuje ve své první části toliko reprodukci důvodů napadeného rozsudku, v druhé části pak opakuje — a to z převážné části doslovně — vývody spisu odvolacího. Tyto vývody byly již vyvráceny soudem odvolacím a to v podstatě správně a ve shodě s tím, co v podobných případech, známých i dovolatelce, vyložil nejvyšší soud, který nemá příčiny, by se v tomto případě odchýlil od svého stanoviska, a proto odkazuje dovolatelku na důvody odvolacího rozsudku. Žalovaná trvá na tom, že stanovisko, zaujaté nejvyšším soudem, zde proto neobstojí, poněvadž pro uherské pojišťovací společnosti platily zvláštní odchylné předpisy, dle kterých tyto pojišťovací společnosti nebyly povinny, zřídit na území bývalého Rakouska generální representace, podržely své hlavní sídlo ve svém státě a nebyly povinny, krýti premiové rezervy hodnotami tuzemskými (rakouskými), jako jiné cizozemské pojišťovací společnosti. Odvolací soud odmítl tyto námitky jako nepřipustné novoty a žalovaná tomu neodporuje. Než, i kdyby bylo hleděno k oněm námitkám, nezískala by tím žalovaná ničeho, neboť nebylo by lze přiznati jim významu. Plynulo by z nich toliko, že uherské pojišťovací společnosti požívaly určitých výhod a byly do jisté míry postaveny na roveň tuzemským pojišťovacím společnostem. O těch však platí ve zvýšené míře to, co o cizozemských společnostech pojišťovacích. Jak kryla žalovaná společnost tuzemské pojistky, jest její vnitřní záležitostí a nemůže se dotýkati práv tuzemských pojištěnců. Konečně lze připustiti, že žalovaná, vyplativši žalobci dřívější pojistku 10.000 K v prosinci 1921 v korunách československých, nechťela tím obecně a pro všechny budoucnost projevití svou vůli, že bude (všem) příslušníkům Československé republiky vypláceti dospívající pojištěné sumy v měně československé, ale tím není vyvrácena správnost předpokladu odvolacího soudu, že v poměru k žalobci nasvědčuje ona skutečnost tomu, že žalovaná po měnové rozluce chtěla, aby na místo pojištěných korun rakousko-uherských nastoupily koruny československé.

**Čís. 4345.**

**Dopravní řád železniční.**

**Poplatek za použití vozů (zdržné, stojné) může býti počítán jenom za ten čas, po který zůstalo zboží skutečně ve voze naloženo, kdežto**

za dobu, po kterou bylo zboží železnici uloženo ve skladišti, může železnice požadovati jen skladištné.

§ 74 žel. dopr. ř. týká se všech dopravních překážek, bez ohledu na zavinění odesílatele.

Náklad, který pro zákaz celního úřadu nemůže jíti dále, jest dráha i bez odesílatelevo příkazu povinna vyložití a uložiti do skladiště, leč že by zboží bylo pod prostorovou celní uzávěrou. Náklad za přeložení postihuje odesílatele.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv II 527/24.)

Vagon zboží, odeslaný žalovaným do ciziny, byl na hranici celním úřadem zadržen od 27. dubna 1920 do 18. srpna 1920. Žaloba eráru za zaplacení stojného za onu dobu byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

#### d ů v o d ů:

Nelze souhlasiti s názorem žalující strany, že poslední větou §u 65 (1) žel. dopr. ř. bylo železnici vyhrazeno právo, požadovati po dobu zdržení přepravy pro celní překážky, když trvá déle než 48 hodin, buď skladištné neb zdržné (stojné) podle libosti. Stejně, jako v §§ 73 (7) a 80 (6) žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák. jest obratem, že strana jest povinna platiti skladištné neb stojné, vyřčeno pouze, že strana musí zaplatiti tarifní poplatek za delší použití vozidel nebo za použití skladiště, kterých by při pravidelném postupu přepravy nebylo. Při tom může poplatek za použití vozů (zdržné, stojné) býti počítán zajisté jenom za ten čas, po který zůstalo zboží na voze skutečně naloženo, kdežto za dobu, po kterou bylo zboží uloženo ve skladišti, může železnice požadovati jenom skladištné. Rozhodnutí sporu záleží však v tom, zda byla železnice povinna, náklad, který pro zákaz celního úřadu nemohl dále jíti, i bez odesílatelevo příkazu vyložití a uložiti do skladiště. O této povinnosti dráhy neustanovuje § 65 žel. dopr. ř. ničeho, lze ji však bezpečně dovoditi z dalších předpisů železničního dopravního řádu. Podle §u 74 (4) má dráha v případě, že odesílatel nevyhoví výzvě, by o zboží udělil příkaz, naložiti se zbožím dle §u 81. Mínění žalující strany, že § 74 platí pouze při dopravních překážkách, jež nebyly zaviněny odesílatelem, nelze srovnati s doslovným zněním tohoto předpisu, který v této příčině nerozeznává a na rozdíl od čl. 18 mezinárodní úmluvy týká se všech dopravních překážek bez ohledu na zavinění. Podle §u 81 (3) žel. dopr. ř., na nějž § 74 (4) odkazuje, jest dráha v případě, že odesílatel, byv vyzván, otálí s příkazem, povinna vzíti zboží na nebezpečí a útraty odesílatelevo na sklad, při čemž ručí na zachování bedlivosti řádného obchodníka. Námitku, že toto vzetí na sklad neznamená uložení zboží do skladiště, nýbrž pouze převzetí jeho do úschovy a že úschova se může státi i uložním zboží do skladiště i ponecháním jeho na voze, bylo by možno uznati jenom, kdyby právě nebylo dráze výslovně uloženo ručení za zachování

bedlivosti řádného obchodníka, neboť nelze pochybovati o tom, že tato bedlivost vyžaduje, by ze dvou stejně možných způsobů úschovy byl zvolen způsob méně nákladný. Důsledně ustanovuje odstavec III. prováděcích ustanovení k Šu 74 žel. dopr. ř., že, nevyhoví-li odesílatel výzvě k příkazu do čtyř dnů, jest povinen platiti stojné, když jest zboží pod prostorovou celní uzávěrou, nebo v takovém případě není složení s vozu možné, jinak však jest povinen platiti pouze skladištné bez ohledu na to, zda bylo zboží s vozu složeno či nebylo. Že ve sporném případě zboží nebylo pod prostorovou celní uzávěrou, bylo zjištěno zprávou hlavního celního úřadu ve Znojmě, jejíž správnost žalující strana nepopřela. Bezpodstatná jest také další námitka žalující strany, že dle poslední věty Šu 65 (1) žel. dopr. ř. má dráha nárok pouze na skladištné nebo stojné. že by tedy musila zboží s vozu skládat a opět nakládat zadarmo. Povinnost k náhradě poplatku za přeložení jest zahrnuta ve všeobecném ručení, uloženém v témž předpisu odesílateli za všechny následky nedostatečnosti celních papírů, mimo to jest vybrání tohoto poplatku odůvodněno i Šem 68 žel. dopr. ř. Byla-li dráha povinna zboží složit s vozu a uložit do skladiště, nemá nároku na zdržné (stojné), nýbrž pouze na skladištné. Dovolání, napadající rozsudek odvolacího soudu jenom pro nesprávné posouzení této právní otázky, jest bezdůvodné a musilo býti zamítnuto.

#### Čís. 4346.

**Zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. není na závalu tomu, by nebyl platně uzavřen smír o vzešlém již nároku na mzdu za práci přes čas.**

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv II 553/24.)

**Žaloba o zaplacení mzdy za práci přes čas byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o**

#### **d ů v o d ů:**

Nižší stolice i strany opomenuly vzíti v potaz zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. o osmihodinné pracovní době. Dle tohoto zákona jsou všechny práce přes čas 8 hodin denně pracemi přes čas, i když se konají na zvláštní příkaz a dokonce doma v bytě zaměstnancově (§ 2, § 1, § 6, § 7 čís. 4 a j.), jak to žalobce o svých pracích líčí, i když nebyla za ně zvláštní mzda vyjednána. Avšak nižší stolice zjistily, že uzavřen byl dne 6. října 1922 smír, jímž byly vyrovnány všechny žalobcovy nároky za práci přes čas za celou jeho služební dobu, skončivší koncem srpna 1922. Dle citovaného zákona sice zapovězena jest práce přes čas (§ 1 (1) »nesmí«, § 2 »je zakázáno«), vyjma s úředním svolením (§ 6), úmluva opačná tedy by se přičila zákonnému zákazu a byla by proto dle Šu 879 obč. zák. nicotná, avšak tím ještě není řečeno, že nelze uzavřítí smír o vzešlém již nároku na mzdu za práci přes